

УДК 343.125 (477)

DOI: 10.26565/2075-1834-2020-29-35

ЩОДО ЗАТРИМАННЯ ОСОБИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Солнцева Х. В.,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративного права
та адміністративної діяльності
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого,
м. Харків, 61023, вул. Динамівська, 4
e-mail: kvsolntseva@gmail.com
orcid: <https://orcid.org/0000-0001-9404-8029>

Зал Д. О.,

студент 3 курсу міжнародно-правового факультету
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого,
м. Харків, 61023, вул. Динамівська, 4
e-mail: dimka_zal@ukr.net
orcid: <https://orcid.org/0000-0001-7914-4434>

АНОТАЦІЯ: у статті окреслено проблемні питання інституту затримання, з'ясовано його співвідношення із конституційним правом людини на свободу та особисту недоторканість, здійснено огляд практики Європейського суду з прав людини стосовно затримання, акцентовано на порушенні принципу правової визначеності у чинному процесуальному законодавстві.

Принципово важливим у дослідженні є визначення суб'єктного складу осіб, які здійснюють затримання, зокрема, зосереджено увагу на їхньому процесуальному статусі, озвучено позицію стосовно обмеженого кола повноважень уповноважених службових осіб, у частині права на затримання виключно за вчинення злочину, за який передбачено покарання у вигляді позбавлення волі, на відміну від осіб, що здійснюють законне затримання, які уповноважені затримувати особу при вчиненні кримінального правопорушення незалежно від тяжкості. Висвітлено маніпулювання процесуальними нормами, що корелює із так званою прихованою метою та відбувається шляхом підміни затримання в розумінні кримінального процесуального законодавства адміністративним затриманням – що і є підґрунтям для порушення прав людини.

Розглянуто й підтримано концепцію негайного судового контролю, що передбачає покладення на уповноважену службову особу обов'язку доставити затриману особу безпосередньо до суду для вирішення питання законності затримання, минаючи органи досудового розслідування, де на затриману особу ще протягом тривалого часу (60 годин, оскільки саме цей строк не повинен бути перевищений для доставлення затриманої особи до слідчого судді, де приймається рішення про обрання стосовно неї запобіжного заходу), може чинитись тиск.

Указано, на відсутність у чинному кримінальному процесуальному Кодексі чіткого та вичерпного визначення категорії «уповноважена службова особа», що призводить до проблеми звуженого або розширювального тлумачення зазначеного поняття. Надані пропозиції щодо його нормативного закріплення.

Робота принципово відрізняється тим, що основою для дослідження вітчизняного законодавства, з-поміж іншого, стали конкретні проблеми, що згодом були підкріплені рішеннями ЄСПЛ, проте на сьогодні ще лишаються у поточному законодавстві. Такий підхід дозволяє комплексно підійти до питання законодавчих недосконалостей та зосередити на них увагу законодавця.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інститут затримання, уповноважена службова особа, практика ЄСПЛ, законне затримання, затримання уповноваженою службовою особою.

ЗАДЕРЖАНИЕ ЛИЦА В УГОЛОВНОМ ПРОИЗВОДСТВЕ: ПРАКТИКА ЕВРОПЕЙСКОГО СУДА ПО ПРАВАМ ЧЕЛОВЕКА

Солнцева К. В.,

кандидат юридических наук, доцент
доцент кафедры административного права
и административной деятельности
Национального юридического университета
имени Ярослава Мудрого,
г. Харьков, 61023, ул. Динамовская, 4
e-mail: kvsolntseva@gmail.com
orcid: <https://orcid.org/0000-0001-9404-8029>

Зал Д. А.,

студент 3 курса международно-правового факультета
Национального юридического университета
имени Ярослава Мудрого
г. Харьков, 61023, ул. Динамовская, 4
e-mail: dimka_zal@ukr.net
orcid: <https://orcid.org/0000-0001-7914-4434>

АННОТАЦИЯ: в статье обозначены проблемные вопросы института задержания, выяснено его соотношение с конституционными правами человека на свободу и личную неприкосновенность, осуществлен обзор практики Европейского суда по правам человека относительно задержания, акцентировано на нарушении принципа правовой определенности в действующем процессуальном законодательстве.

Принципиально важным в исследовании является определение субъектного состава лиц, осуществляющих задержание, в частности, сосредоточено внимание на их процессуальном статусе, озвучена позиция относительно ограниченного круга полномочий уполномоченных должностных лиц, в части права на задержание исключительно за совершение преступления, за которое предусмотрено наказание в виде лишения свободы, в отличие от лиц, осуществляющих законное задержание, которые уполномочены задерживать человека при совершении уголовного правонарушения независимо от тяжести. Освещено манипулирование процессуальными нормами, которое коррелирует с так называемой скрытой целью и происходит путем подмены задержания в понимании уголовного процессуального законодательства административным задержанием и является основой для нарушения прав человека.

Рассмотрена и поддержана концепция немедленного судебного контроля, что предусматривает возложение на уполномоченное должностное лицо обязанности доставить задержанное лицо непосредственно в суд для решения вопроса законности задержания, минуя органы досудебного расследования, где на задержанное лицо еще долго (60 часов, поскольку именно этот срок не должен быть превышен для доставки задержанного к следственному судье, где принимается решение об избрании в отношении него меры пресечения), может оказываться давление.

Указано, на отсутствие в действующем уголовном процессуальном Кодексе четкого и исчерпывающего определения категории «уполномоченное должностное лицо», что приводит к проблеме суженного или расширительного толкования этого понятия. Представлены предложения по его нормативному закреплению.

Работа принципиально отличается тем, что основой для исследования отечественного законодательства, среди прочего, стали конкретные проблемы, которые впоследствии были подкреплены решениями ЕСПЧ, однако на сегодня еще остаются в действующем законодательстве. Такой подход позволяет комплексно подойти к вопросу законодательных несовершенств и сосредоточить на них внимание законодателя.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: институт задержания, уполномоченное должностное лицо, практика ЕСПЧ, законное задержание, задержание уполномоченным должностным лицом.

CONCERNING DETENTION OF PERSONS IN CRIMINAL PROCEEDINGS: THE PRACTICE OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

Khrystyna Solntseva,

PhD in Law, Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Administrative Law and Administrative Activities
of Yaroslav Mudryi National Law University
4, Dynamivska Str., Kharkiv, Ukraine, 61023,
e-mail: kvsolntseva@gmail.com
orcid: <https://orcid.org/0000-0001-9404-8029>

Dmytro Zal,

Student of the 3th year of the
International Law Faculty
Yaroslav Mudryi National Law University
4, Dynamivska Str., Kharkiv, Ukraine, 61023,
e-mail: dimka_zal@ukr.net
orcid: <https://orcid.org/0000-0001-7914-4434>

ANNOTATION: the article outlines the problematic issues of the institution of detention, clarifies its relationship with the constitutional human right to liberty and security of a person, reviews the practice of the European Court of Human Rights regarding detention, focuses on the violation of the principle of legal certainty in the current procedural legislation.

It is fundamentally important in the study to determine the subjective composition of the persons who are detaining, in particular, the attention is focused on their procedural status, a position is considered regarding the limited terms of reference of authorized officials, in terms of the right to detention solely for committing a crime for which a penalty of imprisonment is provided, unlike persons holding legal detention who are authorized to detain a person in the commission of a criminal offense regardless of the severity. The article deals with the manipulation of procedural rules, which correlates with the so-called hidden purpose and occurs by substituting administrative detention in the understanding of criminal procedural legislation and is the basis for violation of human rights.

The concept of immediate judicial control is considered and supported, which provides for an obligation on an authorized official to deliver a detained person directly to a court to resolve the issue of the legality of detention, bypassing the pre-trial investigation authorities, where the detained person is still long (60 hours, since this period should not be exceeded to deliver the detainee to the investigating judge, where a decision is made on the selection of a preventive measure against him), pressure may be applied.

It is indicated that there is no clear and comprehensive definition of the category «authorized official» in the current Criminal Procedure Code, which leads to the problem of a which leads to the problem of a narrowed or broader interpretation of this concept. Proposals for its normative consolidation are presented.

The work is fundamentally different in that specific problems became the basis for the study of domestic legislation, which were subsequently supported by the decisions of the ECHR, but today they remain in the current legislation anyway. This is a comprehensive approach to the issue of legislative imperfections, and it focuses the legislator's attention on them.

KEY WORDS: institution of detention, authorized official, practice of the ECHR, legal detention, detention by an authorized official.

Постановка проблеми. Конституція України гарантує кожному право на свободу та особисту недоторканість. Реалізація цього права та втілення його в Основному законі є гарантією забезпечення дії принципу верховенства права. Не зважаючи на це, сучасна практика доказує, що чимало конституційних положень порушується з причин некомпетентності правоохоронних органів та недосконалої юридичної техніки викладення процесуальних норм. У зв'язку з цим, вбачається за доцільне здійснити аналіз поточного законодавства, що регулює питання затримання, окреслити існуючі проблеми та на основі аналізу рішень Європейського Суду з прав людини запропонувати перспективи вдосконалення поточного законодавства.

Мета дослідження. Виявлення та аналіз законодавчих недосконалостей у питаннях процедури затримання. Для реалізації цієї мети необхідно виконати наступні завдання: 1) Проаналізувати положення чинного Кримінального процесуального кодексу (далі – КПК), що стосуються затримання (ст. 207, 208 КПК); 2) Здійснити огляд практики ЄСПЛ; 3) Надати пропозиції щодо вдосконалення інституту затримання в Україні.

Стан дослідження. Окремі питання застосування практики Європейського Суду з прав Людини щодо затримання особи у кримінальному судочинстві, проблеми затримання особи за вчинення кримінального правопорушення, та загальні положення інституту затримання, передумови затримання особи за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення стали предметом уваги чималої кількості науковців, серед яких Бугайчук К. Л., Лоскутов Т. О., Лобойко Л. М., Сисоєнко Г. І., Фаринник В. І., Федосова О. В. та інші. Хоча відповідні розробки та пропозиції науковців і були взяті до уваги при внесенні змін до кримінального процесуального законодавства, наразі існує чимало проблем, які

потребують вирішення, активної реакції та відповідної діяльності законодавця, а отже є необхідність у їхній систематизації та уточненні.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні, чинне кримінально-процесуальне законодавство України містить вичерпний перелік різновидів та підстав для затримання. У нашому дослідженні, більшою мірою, аналізуються такі види затримання, як законне затримання (ст. 207 КПК) та затримання уповноваженою службовою особою (ст. 208 КПК), оскільки саме вони застосовуються найчастіше і, як правило, призводять до порушення прав людини і громадянина.

Першу проблему вбачаємо вже у підставах для здійснення згаданих видів затримання і лежить вона у площині відходу від доктрини злочину, як єдиної підстави для кримінальної відповідальності у бік кримінального правопорушення, що включає у себе злочини та кримінальні проступки. Такі прагнення законодавця були втілені у Законі України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» [5]. Справедливо констатувати, що відмінність у зазначених видах затримання, здебільшого, полягає у суб'єктному складі, тобто надає тій чи іншій особі право здійснювати затримання особи.

У зв'язку із цим, незрозумілою є позиція законодавця, стосовно того, що підставою для законного затримання є вчинення або замах на вчинення кримінального правопорушення, безпосереднє вчинення кримінального правопорушення та безперервне переслідування особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення. Для того, щоб затримання здійснила уповноважена службова особа, вимагається наявність того, щоб особу застали на місці вчинення злочину, замаху на нього або у разі безпосередньо після вчинення злочину очевидець, в тому числі потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказували на те, що саме ця особа вчинила злочин (ст. ст. 207, 208 КПК).

Йдеться про те, що у першому випадку, мова йде про кримінальне правопорушення, у другому – про злочин як підставу затримання. Не можемо погодитись із думкою Сисоєнко Г. І., який наголошував на зміні у чистому вигляді слова «злочин» на слово «кримінальне правопорушення» [6, с. 146], оскільки, в порядку ст. 208 КПК особа може бути затримана виключно за злочин, за який передбачено покарання у вигляді позбавлення волі, а зі свого змісту кримінальні проступки виключають таку ознаку. Проте, зазначимо, як законне затримання так і затримання уповноваженою особою переслідує однакову мету, яка кореспондує із завданнями кримінального провадження, визначених у ст. 2 КПК, а отже не зрозуміло, на якій підставі звичайна особа має більше повноважень аніж правоохоронний орган, оскільки, виходячи з тлумачення зазначених норм, уповноважена службова особа не має право затримувати іншу особу за вчинення ним кримінального проступку та злочини, за які не передбачено покарання у вигляді позбавлення волі.

У контексті цього, повністю підтримуємо думку Лоскутова Т. О. з приводу недоцільності того, що підставою для затримання є вчинення лише тих злочинів, за які передбачено покарання у виді позбавлення волі. Науковець оперує поняттям так званих «польових умов», коли уповноважена особа перед затриманням вимушена, з одного боку, визначитись із кваліфікацією вчиненого правопорушення, з іншого – з'ясувати, яку саме санкцію за нього передбачено, що у конкретній обстановці зробити просто неможливо [4, с. 98-99]. Виключно після цих змін, можна говорити про заміну слова «злочин» на слово «кримінальне правопорушення» у ст. 208 КПК. Крім того, поняття польових умов справедливо застосувати й до законного затримання, у частині затримання окремої категорії осіб чи заборону на їх затримання. Вкрай недоцільно і не завжди вдається в екстремальних умовах з'ясувати статус особи, яка підозрюється у вчиненні злочину.

Описана проблема напряму стосується порушення прав людини, і проявляється у тому, що за відсутності відповідних підстав для затримання уповноваженою особою, воно здійснюється в порядку адміністративної процедури в межах якої негласно відбувається розслідування кримінального правопорушення, тобто в обхід кримінально-процесуальних норма, тим самим позбавляючи її гарантованих кримінальним процесуальним законодавством права на захист, перевірку законності затримання слідчим суддею, перевірку обґрунтованості затримання тощо [3, с. 140-143]. З цього приводу зазначимо, що ані законодавчі приписи, ані судова практика, не містить ніяких заборон, щодо використання матеріалів адміністративного провадження у кримінальному провадженні, чим вдало маніпулюють правоохоронні органи.

Досліджуючи цю та інші проблеми, варто оперувати поняттям прихованої мети, яке застосовував Європейський Суд з прав людини у справі «Яременко проти України», де право на захист особи порушувалось, шляхом вимоги відмовитись від юридичної допомоги та штучним заниженням кваліфікації злочину, при якій участь захисника не буде обов'язковою [10]. У нашому ж випадку, прихована мета полягає у недопущенні захисника, шляхом підміни кримінального провадження адміністративним, що є непрямым (прихованим) порушенням пп. с) п. 3 ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, в якій йдеться про право кожного обвинуваченого захищати себе особисто чи використовувати допомогу захисника [2].

Наступні рішення напряму стосуються нашої проблеми, так, у справі «Нечипорук і Йонкало проти України» ЄСПЛ вказував на формальну й фактичну процедуру затримання. Таким чином, застосовуючи до особи адміністративне затримання, із ним проводжувались як з підозрюваним, він декілька разів зізнався у вчиненні злочину, його не було забезпечено правовою допомогою [8]. Схожу ситуацію було розглянуто у справі «Дурмуш Курт та інші проти Туреччини», відтак, заявником вказувалося, що під час затримання за вчинення ним адміністративного правопорушення, його шляхом побиття змусили зізнатись у вчиненні злочину [12]. В обох випадках суд констатував порушення права на захист, закріпленого у Конвенції.

Наступною проблемою, що існує у національному законодавстві є процесуальні строки, що стосуються затримання. Якщо із затриманням уповноваженою особою питань, як правило, не виникає, то для затримання у порядку ст. 207 КПК важливим є строк доставлення затриманої особи до уповноваженої службової особи. Чинний КПК з цього приводу містить оціночне поняття «негайно». З цього приводу не можемо не наголосити на важливості закріплення конкретного строку такого доставлення. Це, перш за все, пов'язується із моментом затримання, точкою відліку для якого є застосування сили або наказу, після якого особа змушена залишатись поряд із уповноваженою службовою особою чи в приміщенні, визначеному уповноваженою особою (ст. 209 КПК). Отже, по суті, законне затримання не змінює правового статусу особи, а вочевидь, процесуальні гарантії, які має затриманий йому недоступні. Не зрозуміло, який час повинен сплинути для того щоб особі було надано правову допомогу, повідомлено його близьких родичів чи членів сім'ї чи надано можливість для такого повідомлення про затримання, роз'яснено його права тощо.

У справі «Новік проти України» суд пов'язав затримання особи із принципом правової визначеності, вказавши на необхідності забезпечення якості закону, у тому випадку, коли закон передбачає можливість позбавлення свободи, то такий закон повинен бути доступним, чітко сформульованим і передбачуваним з метою унеможливлення будь-якого свавілля [9]. Схожа позиція була викладена у справі «Барановський проти Польщі», де суд зазначив, що неодмінною вимогою за якої здійснюється позбавлення свободи є чітке формулювання його умов в національному законодавстві, а також вимоги щодо його передбачуваності у тій мірі, за якою він буди відповідати стандарту законності, який вимагає, щоб формулювання усіх законів було чітким і дозволило громадянину у разі потреби передбачити наслідки, до яких може призвести відповідна дія [10]. У випадку ж законного затримання, залишається покладатись на добропорядність та законслухняність особи, яка здійснює затримання та адекватне розуміння (тлумачення) категорії «негайно», яка за конкретних обставин може змінюватись на відміну від закріпленого твердого строку.

Переходячи до наступної проблеми, зосередимо увагу на вкрай дискусійному питанні – концепції негайного судового контролю. Підтримуємо тих науковців, які пропонують виключити зі ст. 208 слова «щойно» та «безпосередньо», які унеможливають затримання особи за вчинений ним раніше злочин без ухвали слідчого судді. Такі позиції ґрунтуються на тому, що особа, безпосередньо після затримання, доставляється до суду, а не до органу досудового розслідування, де на неї можуть чинити тиск, протягом 60 годин, можливістю втечі особи, у період між отриманням повідомлення про підозру й розглядом суддею клопотання про здійснення затримання з метою приводу [11, с. 87-88; 4, с. 99]. У нашому розумінні, зазначені аргументи слід доповнити категорією процесуальної економії, оскільки, органи досудового розслідування не повинні зайвий раз подавати відповідні клопотання і чекати на ухвалу судді, а питання доставлення затриманої особи до суду, а у разі визнання ним обґрунтованості затримання – до органів досудового розслідування, лежить у межах компетенції уповноваженої службової особи.

На підтримку нашої позиції, звернемось до рішення ЄСПЛ у справі «Белоусов проти України», де суд констатував, що негайний судовий контроль виступає важливим аспектом гарантії, що передбачена п. 3 с. 5 Конвенції і покликана унеможливити ризик свавілля і забезпечення принципу верховенства права [7].

Наостанок, розглянемо проблеми категорії «уповноважена службова особа» в контексті ст. 208 КПК. Недолік зазначеного поняття полягає, насамперед, у тому, що у чинному КПК відсутній чіткий і вичерпний перелік тих органів, що відносяться до зазначених осіб, а міститься лише вказівка у ч. 6 ст. 191 КПК, що уповноваженою службовою особою є особа, якій законом надане право здійснювати затримання.

В доктрині існують погляди, що до категорії зазначених осіб слід відносити посадових осіб тих органів, щодо яких є пряма вказівка у Законі про їхнє право здійснювати затримання [1, с. 7-9]. Зокрема, серед таких варто виділити органи внутрішніх справ, Національної поліції, органи безпеки, органи охорони державного кордону, органи Національного антикорупційного бюро органи Військової служби правопорядку у Збройних Силах України тощо.

За один з критеріїв віднесення того чи іншого суб'єкта до уповноваженої службової особи, з-поміж іншого, можна взяти знання відповідною особою норм кримінального-процесуального законодавства,

оскільки, для здійснення затримання у порядку ст. 208 КПК, особа, яка його здійснює повинна володіти і оперувати нормами, що у ньому закріплені з метою застосування до затриманого належної правової процедури і унеможливлення порушення його прав. Мова йде про підстави такого затримання, роз'яснення прав, складення протоколу затримання. Гарним прикладом у цьому випадку є працівники Національної поліції. В даному випадку презюмується їхнє знання норм КПК стосовно затримання, оскільки вони проходять професійну підготовку з метою вступу на службу до лав поліції, де отримують необхідні знання, вміння та навички для подальшої роботи, а отже є належним суб'єктом, що здійснює затримання в розумінні ст. 208 КПК.

З урахуванням цього, доцільно було б запровадити безпосередньо у КПК норму, що закріплювала б перелік тих правоохоронних органів (уповноважених службових осіб), яким надано право здійснювати затримання, наприклад у ст. 208¹ або у ст. 3 КПК, де містяться визначення основних термінів зазначеного Кодексу.

Висновки. Отже, інститут затримання, повною мірою регламентований в нормативному плані, містить чимало невирішених проблем, які наразі створюють підґрунтя для порушення прав людини, а численні рішення Європейського Суду з прав людини проти України наголошують на необхідності їх подолання. Основними проблемами лишаються обхід законодавчих приписів, у зв'язку з їхньою недосконалістю, що прямо суперечить принципу юридичної визначеності, процесуальні строки затримання й не визначення важливих процесуальних термінів, що застосовуються у чинному КПК. Все це, змушує говорити, що законодавцем повинно приділятися значно більше уваги зазначеним питанням, оскільки право людини на свободу та особисту недоторканість є одним із основоположних конституційних прав людини, яке підлягає особливій охороні і може бути обмежено лише в крайніх випадках.

Пріоритетними напрями вдосконалення повинно стати чітке розмежування між адміністративним затриманням і затриманням у порядку КПК, з метою унеможливлення обходу кримінально-процесуальних норм, запровадження інституту негайного судового контролю, закріплення легального визначення поняття уповноваженої службової особи у чинному КПК.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бугайчук К. Л., Федосова О. В. Застосування окремих положень статті 208 Кримінального процесуального кодексу України: наук.-метод. роз'яснення. Харків: Харк. нац. ун-т. внутр. Справ. 2018. 65 с.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ. *Офіційний вісник України*. 1950. № 32 2006. Ст. 270.
3. Лобойко Л. М. Кримінальний процес : навч. посібник К. : Ваіте. 2014. 279 с.
4. Лоскутов Т. О. Проблеми затримання особи за підозрою у скоєнні злочину. *Науковий вісник ужгородського національного університету*. № 57. 2019. С. 97-101.
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Закон України. 2018. *Відомості Верховної Ради України*. 2019 Ст. 71.
6. Сисоенко Г. І. Затримання особи у кримінальному провадженні. *Вісник Академії адвокатури України*. № 1(32). 2015. С. 144-150.
7. Справа «Белоусов проти України» (Заява № 4494/07). Європейський суд з прав людини, Міжнародні суди; Рішення, Справа, Заява від 07.11.2013. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_989
8. Справа «Нечипорук і Йонкало проти України» (Заява N 42310/04) Європейський суд з прав людини, Міжнародні суди; Рішення, Справа від 21.04.2011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_683
9. Справа «Новік проти України» (Заява N 48068/06). Європейський суд з прав людини, Міжнародні суди; Рішення, Справа від 18.12.2008. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_442
10. Справа «Яременко проти України» (Заява N 32092/02). Європейський суд з прав людини, Міжнародні суди; Рішення, Справа від 12.06.2008. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_405
11. Фаринник В.І. Затримання особи: проблеми кримінальної процесуальної регламентації та шляхи їх вирішення. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 2. С. 85–94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkc_2015_2_13
12. Case of Durmus Kurt and Others v. Turkey (Application no. 12101/03). On 31 May 2007. URL: <http://echr.ketse.com/doc/12101.03-en-20070531/view/>
13. Sprawa Baranowski przeciwko Polsce (skarga nr 39742/05, wyrok z dnia 2 października 2007 r.) dotyczy naruszenia art. 5 § 4 Konwencji. URL: <https://arch-bip.ms.gov.pl/pl/prawa-czlowieka/europejski-trybunal-prawczlowieka/>

REFERENCES

1. Buhaichuk K. L., Fedosova O. V. Zastosuvannya okremykh polozhen statti 208 Kryminalnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy: nauk.-metod. roziasnennia. Kharkiv: Khark. nats. un-t. vnutr. Sprav. 2018. 65 s.
2. Konventsiia pro zakhyst prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod. Rada Yevropy; Konventsiia, Mizhnarodnyi dokument. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*. 1950. № 32 2006. St. 270.
3. Loboiko L. M. Kryminalnyi protses : navch. posibnyk K. : Vaite. 2014. 279 s.
4. Loskutov T. O. Problemy zatrymattia osoby za pidozroi u skoienni zlochyynu. *Naukovyi visnyk uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. № 57. 2019. S. 97-101.
5. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo sproshchennia dosudovoho rozsliduvannia okremykh katehorii kryminalnykh pravoporushen: Zakon Ukrainy. 2018. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2019 St. 71.
6. Sysoienko H. I. Zatorymattia osoby u kryminalnomu provadzhenni. *Visnyk Akademii advokatury Ukrainy*. № 1(32). 2015. S. 144-150.

7. Sprava «Bielousov proty Ukrainy» (Zaiava № 4494/07). Yevropeyskyi sud z prav liudyny, Mizhnarodni sudy; Rishennia, Sprava, Zaiava vid 07.11.2013. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_989
8. Sprava «Nechyporuk i Yonkalo proty Ukrainy» (Zaiava N 42310/04) Yevropeyskyi sud z prav liudyny, Mizhnarodni sudy; Rishennia, Sprava vid 21.04.2011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_683
9. Sprava «Novik proty Ukrainy» (Zaiava N 48068/06). Yevropeyskyi sud z prav liudyny, Mizhnarodni sudy; Rishennia, Sprava vid 18.12.2008. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_442
10. Sprava «Iarenko proty Ukrainy» (Zaiava N 32092/02). Yevropeyskyi sud z prav liudyny, Mizhnarodni sudy; Rishennia, Sprava vid 12.06.2008. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_405
11. Farynyk V.I. Zatrymannia osoby: problemy kryminalnoi protsesualnoi rehlymentatsii ta shliakhy yikh vyrishennia. Visnyk kryminalnoho sudochynstva. 2015. № 2. S. 85–94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkc_2015_2_13
12. Case of Durmus Kurt and Others v. Turkey (Application no. 12101/03). On 31 May 2007. URL: <http://echr.ketse.com/doc/12101.03-en-20070531/view/>
13. Sprava Baranowski przeciwko Polsce (skarga nr 39742/05, wyrok z dnia 2 października 2007 r.) dotyczy naruszenia art. 5 § 4 Konwencji. URL: <https://arch-bip.ms.gov.pl/pl/prawa-czlowieka/europejski-trybunal-prawczlowieka/>